

BIBLIOTECA POPULAR DE SÚRIA

1950-2000

BIBLIOTECA POPULAR DE SÚRIA

1950-2000

50è Aniversari

Diputació de Barcelona

AJUNTAMENT DE SÚRIA

Edita:

AJUNTAMENT DE SÚRIA

C. d'Ernest Solvay, 13
08260 Súria
TEL. 93 868 28 00

Assessorament Lingüístic: Centre de Normalització Lingüística Montserrat

Disseny: Farell dissenyadors

D.L.: B-35.606-2000

Súria, octubre de 2000,
50è Aniversari de la Biblioteca Popular de Súria

*“La biblioteca pública, l'accés local cap al coneixement,
proporciona les condicions bàsiques per aprendre al llarg dels anys,
per decidir lliurement i per al desenvolupament cultural
de l'individu i dels col·lectius”.*

Manifest de la Unesco de la Biblioteca Pública, 1994

P R E S E N T A C I Ó

El 16 de juliol de 1950 es va inaugurar la nostra Biblioteca Popular de Súria. En aquests 50 anys han passat moltes coses i la nostra societat ha sofert un canvi radical. Són només 50 anys, però molta gent, llegint les línies següents, pensarà que n'han passat 500. Ja s'ha dit que el segle XX ha vist més canvis i més radicals que qualsevol altra època abans. La Biblioteca Popular ha estat un testimoni viu –i no pas un convidat de pedra– de com aquests canvis han afectat la nostra vila. La mateixa Biblioteca i les persones que hi estan vinculades han estat protagonistes, en moltes ocasions, d'aquests canvis a Súria. El que us oferim és una petita història d'aquests 50 anys de la nostra Biblioteca. És aquest relat que serà breu, no pas l'aportació de la Biblioteca a la vida cultural de Súria durant aquests anys. Potser és una petita història, però molt important per a Súria i molt especialment en els primers anys, els difícils anys de la postguerra.

Aquests 50 anys de Biblioteca estan estretament vinculats a una gran persona, la M. Rosa Gasset, la nostra bibliotecària durant molt de temps, a qui com a homenatge dediquem aquestes pàgines que ella mateixa ens ha ajudat a confegir.

Albert Fàbrega i Enfedaque

Regidor de Cultura de l'Ajuntament de Súria

De 1950 a 1993

• M. Rosa Gasset Sendil •

Acabada la Guerra Civil, el panorama era desolador en tots els sentits. El més greu era la situació econòmica i política en què es trobava el país, però a Catalunya la política ha anat sempre unida a profundes referències culturals, i així, en aquells moments, la cultura catalana i la cultura general iniciaven una gran travessa pel desert. Súria no podia pas ser una excepció. Algunes cases particulars de Súria, masies o vilatans urbans d'un cert nivell cultural i amb tradició familiar d'afició a la lectura, posseïen petites biblioteques particulars i deixaven els llibres en préstec a amics o coneguts que els demanaven. També un parell d'entitats, la Societat Coral la Llanterna i el Centre Parroquial tenien biblioteques pròpies per a ús dels seus associats.

Però l'any 1947 es produí un fet important per a Súria i el seu futur. Fruit de tertúlies al cafè de Cal Catalan, entre una colla de joves, naixia la Societat Atlètica de Súria, la SAS. Ja en el moment de la seva fundació els socis fundadors tenien clar que volien una biblioteca per fomentar la lectura entre els seus associats, un servei més que la nova entitat volia donar. Van posar-se en contacte amb la Biblioteca Popular de Manresa i van aconseguir que aquesta, periòdicament, els trametés un lot de llibres que els socis es podien endur a casa per llegir-los. Així van passar els anys 1948 i 1949.

El servei s'anava quedant petit i la SAS volia la seva pròpia biblioteca. Així que es van posar en contacte amb el Ministeri d'Educació Nacional a Madrid. Els van respondre que això no es podia concedir a una entitat privada i que, a més a més, qui s'encarregava de la lectura pública a la província de Barcelona era la Diputació Provincial.

Les diputacions provincials havien nascut amb la Constitució de Cadis de l'any 1812. Enric Prat de la Riba fou escollit president de la Diputació de Barcelona l'any 1907. L'any 1914 es constituí la Mancomunitat de Catalunya de la qual ell fou el primer president. Prat de la Riba dissenyà una estratègia global de *recuperació*

nacional a través d'un ambició conjunt de realitzacions: la creació d'escoles professionals, l'Institut d'Estudis Catalans, la Biblioteca de Catalunya, el Museu d'Art de Catalunya i les biblioteques populars.

Del que es tractava era d'aconseguir el progrés industrial mitjançant el desenvolupament cultural dels ciutadans. Si bé Catalunya havia prosperat econòmicament gràcies a la indústria, faltava dotar el país d'infraestructures culturals. L'alt cost dels llibres i la manca d'estudis primaris de gran part de la població, conduïrien a la creació de les biblioteques populars.

La Mancomunitat es va abolir l'any 1924 i el restabliment de la Generalitat de Catalunya, l'any 1931, significà la desaparició de les diputacions al territori de Catalunya. Acabada la Guerra Civil, la Diputació de Barcelona no es va tornar a constituir fins al 1949, després d'una dècada de comissions gestores.

L'any 1915, la Mancomunitat de Catalunya havia contret el compromís d'instaurar biblioteques per tot el país *com a millor mitjà per a la difusió de la cultura en el nostre poble*. L'any 1918 es fundava la primera biblioteca popular de Catalunya, la de Valls, i aquell mateix any en seguíen moltes altres, com les d'Olot i Sallent. Acabada la guerra, un cop reinstaurada, la Diputació de Barcelona fou l'hereva d'aquell compromís.

Els membres de la SAS es van posar en contacte amb l'Ajuntament, presidit per l'alcalde Sr. Josep Quinquer, i amb el Sr. Josep Pelfort, com a ponent de Cultura. Tots dos ja feia un temps que també pensaven en la necessitat d'una biblioteca per a Súria, així que es van fer les diligències oportunes a la Diputació de Barcelona. El fruit d'aquelles gestions fou totalment positiu i la Diputació va concedir una biblioteca popular que havia de dependre de la Central de Biblioteques Populars i del seu director, Dr. Felipe Mateu i Llopis.

El conveni establia que l'Ajuntament s'havia de fer càrrec del local, el manteniment, l'aigua, el llum i la calefacció i la Diputació hi posava el servei tècnic, els llibres i les revistes, una bibliotecària de l'Escola de Bibliotecàries de Barcelona i un subaltern.

En aquells moments Súria tenia un cens de 4.378 habitants i en

Vista de la façana de la Biblioteca i aspecte de la sala de lectura. Any 1960.

tot el Bages només hi havia dues biblioteques populars, la de Sallent, inaugurada el 1918, i la de Manresa, oberta el 1928. Pocs dies després de la de Súria s'inauguraria també la de Sant Vicenç de Castellet, l'any 1950.

Instal·lació

La nova Biblioteca s'instal·là en els baixos d'un edifici de lloguer, de propietat particular, a l'avinguda de Santa Bàrbara, núm. 20, que feia xamfrà amb el carrer de la Verge de Montserrat. Aquell local havia estat usat abans com a Escola Municipal de Música. Era un local d'accés directe des del carrer, sense vestíbul, que consistia en una sala sense cap compartiment i amb llum natural. La funció del lloc es manifestava amb un rètol de fusta da-

munt la porta, on unes lletres pintades deien “Biblioteca Popular” i es veia l’escut municipal al mig, seguint les indicacions de l’acord pres per l’Ajuntament en sessió del dia 25 de juny de 1950. Més tard, al balcó del pis superior, s’hi afegí un pal i una bandera espanyola, que era hissada en les dates prèviament assenyalades. Els serveis tècnics de la Diputació, després d’una visita, van aprovar el local tot i que el trobaven una mica petit. Per començar i en espera de trobar-ne un de millor, van donar-hi el vistiplau.

Es van encarregar, a la fusteria del Sr. Joan Codina, tres taules rectangulars de 8 places cadascuna i de 2,10 m de llarg, 0,90 d’ample i 0,76 d’alt. També se’n van fer dues de 4 places que eren quadrades i mesuraven 0,79 de llarg, 0,79 d’ample i 0,70 d’alçada. A més a més es va fer una taula per a la bibliotecària i prestatgeries per cobrir totes les parets fins a l’alçada de 2 m. Posteriorment s’afegí una tauleta prop de la porta per a l’ajudant, de forma que així pogués controlar l’entrada i la sortida dels lectors. Un retrat del *Caudillo* Franco i un crucifix donat pels joves d’Acció Catòlica, presidien l’estança. La decoració es completava amb plats de ceràmica penjats a les parets. A principis de l’any 1950 tot el mobiliari ja era a punt. Les taules i cadires eren fetes de fusta de pi i envernissades de color marró. Hi havia 32 cadires de braços de fusta del mateix color. Damunt de les taules s’hi posaren làmpades de metall amb tubs fluorescents, a més a més de dos globus penjats al sostre. La Central de Biblioteques va enviar un fitxer amb 15 calaixos per posar-hi les fitxes corresponents als llibres. Van arribar els primers llibres i es van col·locar seguint els sistema de Classificació Decimal Universal, CDU, segons l’adaptació feta per a les biblioteques catalanes pel Sr. Jordi Rubió i Balaguer.

Inauguració

L’acte d’inauguració de la Biblioteca va tenir lloc a les 12 del migdia del diumenge dia 16 de juliol de 1950, formava part dels

Inauguració de la Biblioteca per l'alcalde, Sr. Josep Quinquer, i el Sr. Joan Sedó, Diputat de la Comissió d'Esports i de Turisme de la Diputació.

Benedicció del local a càrrec de Mn. Josep M. Codinach, rector de Súria.

actes de la Festa Major d'aquell any. Una comitiva amb totes les autoritats i presidida per l'alcalde va pujar per l'avinguda Santa Bàrbara, adornada de paperets, i arribà a la Biblioteca. Hi anaven el diputat de la Comissió d'Esports i Turisme de la Diputació, Sr. Juan Sedó Peris-Mencheta; el cap de la Secció de Cultura, Sr. Joaquín Gorgot; el director de la Biblioteca Central (abans i després Biblioteca de Catalunya) i de les Populars, Dr. Felipe Mateu i Llopis; el Sr. rector de la parròquia de Súria, que la va beneir; l'alcalde, Sr. Josep Quinquer i Guixé; el sargent de la Guàrdia Civil, Sr. Álvarez, i el tinent del mateix cos; la resta de membres de l'Ajuntament; representants d'entitats i empreses i públic en general. Féu les fotografies de l'acte el Sr. Jaume Rodergas.

En aquells moments a Súria no hi havia cap mitjà de comunicació local (el *Setmanari Súria* va començar a sortir l'any 1951) i, per tant, no n'ha quedat referència escrita. Sí que algun diari de Barcelona va esmentar l'acte d'inauguració.

En el moment de la seva obertura, la Biblioteca comptava amb un fons de llibres molt escàs, 1.500 volums, a més de l'Enciclopèdia Espasa, donatiu de l'Ajuntament, i altres llibres, donatiu de Mines de Potassa de Sùria i d'algun particular.

Aquest fons inicial anava creixent amb lots procedents de la Diputació per mitjà de la Central de Biblioteques, tot seguint les desiderates dels lectors, i de llibres donatiu de l'Ajuntament de Sùria amb motiu de la Festa del Llibre. Hi havia també algunes revistes, però cap diari.

Els llibres es repartien en tres seccions: la **Infantil**, formada per llibres de contes, còmics, la revista *Dumbo*, etc., la **Juvenil**, amb llibres de coneixements, de formació, novel·les i obres literàries adaptades (aquesta secció es va desfer pels volts de 1985 i actualment només hi figuren les novel·les), i la d'**Adults**, amb la resta de llibres i les obres de consulta (enciclopèdies, atles, anuaris, diccionaris, etc.)

Pel que fa a la catalogació, ja hem dit que s'usava la Classificació Decimal Universal, tot seguint les normes de les *Instrucciones para*

Espai per als infants. Any 1960.

la redacció del *Catálogo Alfabético de Autores* de la Direcció General d'Arxius, Biblioteques i Museus.

Els 20 primers llibres registrats, per la data d'edició, eren d'un fons de llibres de vell. El núm. 3 era el *Tratado Elemental de Geología* d'Odón Buen, editat l'any 1890. Un altre d'aquests llibres era la *Historia General de España y de sus Indias* de l'any 1864.

A la Central de Biblioteques s'havia fet el registre previ de tots els llibres i les fitxes corresponents al catàleg d'autors. No cal dir que era un temps en què la ploma i un bon estil de lletra eren primordials.

En els treballs preparatoris hi prengué part la Sra. M. Magdalena Bonamich i Font, que fou qui una vegada a Súria marcà les primeres directrius a la bibliotecària, recentment titulada, Sra. M. Rosa Gasset i Sendil, juntament amb la subalterna Sra. Anna Sanllehy i Rusiñol.

No hi havia cap fons documental procedent de col·leccionistes o arxius, però des del seu inici es recolliren a la Biblioteca programes, fotografies, premsa i cartells del quefer de cada dia, de les festes i de les activitats de les entitats, que es van anar ampliant gràcies a les aportacions de molts lectors. També hi havia allò que s'anomenava l'**infern** on es posaven els llibres censurats. A Súria, com a Biblioteca de postguerra, els llibres ja venien degudament depurats. A l'infern només hi havia alguna novel·la una mica atrevida.

Funcionament

La Biblioteca era de lliure accés, no calia cap requisit per entrar-hi i es podia anar directament al prestatge, agafar el llibre i comportar-se degudament. Als infants se'ls exigia portar les mans netes i guardar silenci. El mes de juliol de 1951, es posà en funcionament el servei de préstec a domicili, completament gratuït, només s'havia d'omplir una fitxa sense necessitat de paga-

lador. També hi havia establert el servei de préstec interbibliotecari entre diferents biblioteques, entre altres la Biblioteca Central, avui de Catalunya.

L'horari de funcionament era d'11 a 1 del matí i de 6 a 9 de la tarda, excepte dilluns al matí, dissabtes inclosos. Aquest horari es va mantenir durant molts anys, fins al novembre de 1958 en què es van suprimir els dissabtes a la tarda. Els dilluns no eren completament festius per al personal, ja que s'aprofitaven per fer reunions a la Central de Biblioteques, xerrades informatives, assumptes administratius i recollida de llibres i material.

Els primers que van entrar a la Biblioteca van ser els nens, impulsats per la curiositat de veure què hi havia allí; després alguns mestres van col·laborar controlant, per mitjà d'"assistències", la lectura dels seus alumnes. Els primers dies hi havia més visitants que no pas lectors. Per tal que no s'acostumessin només a "mirar" llibres es donaven uns cartronets amb un número i no es podien llegir més de tres llibres alhora. Això facilitava l'entrada de nous lectors. Com que se'ls demanava que portessin les mans netes, es produïen veritables curses al Pla de la Font per rentar-se-les.

15

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis premiava els lectors infantils més assidus a la Biblioteca amb una imposició de 10 ptes. en una llibreta d'estalvi.

Aspecte de la sala de lectura. Any 1960.

El públic adult era majoritàriament masculí, llegia llibres de ficció, preferentment novel·les com *La hora 25* de Virgil Gheorghiu o els premis Nadal, viatges i biografies. El públic femení va augmentar amb el servei de préstec a domicili. A la Biblioteca llegien sobretot revistes, com ara *Fotogramas*, *Arte Hogar*, *Siluetas*, *Hogar y Moda* i *Destino*. Els catàlegs no es consultaven gaire. El lector anava directament al prestatge o demanava informació a la bibliotecària. La dispersió de la població de Súria influïa en l'assistència a la Biblioteca. Els més assidus eren els que vivien a la colònia Sta. Maria i al centre de la vila. El Poble Vell quedava més allunyat, però com que tots els nens havien d'anar a les escoles del centre - Col·legi Sant Josep de Calassanç i Germanes Dominiques- els hi venia de pas. Quan, molts més anys després, es van crear els altres barris ja hi havia l'hàbit d'anar a la Biblioteca, de forma que molts lectors que ja no anaven a l'escola, hi anaven a llegir en les hores lliures del seu treball. Més d'una vegada havia arribat una mare que en veu alta reclamava la presència del seu fill a casa perquè feia estona que l'esperava i ella havia d'anar a treballar.

16 Seguint el *Diari de la Biblioteca*, comprovem que s'hi enregistren totes les variacions, tant meteorològiques com socials. La pluja, el fred i la neu, les vacances, el circ i les sessions de cinema dels dijous feien variar notablement l'assistència. Un fet que s'hi afegia eren les restriccions elèctriques. El corrent elèctric a vegades es donava a les 7 o les 8 del vespre i en ple hivern la Biblioteca no podia funcionar.

Un fet que afectà fortament la Biblioteca fou la Llei d'educació de 1971. La Biblioteca va deixar de ser només un lloc de lectura per plaer per convertir-se també en un lloc de treball per als estudiants. Ja la creació, l'any 1957, del Patronat de Sant Sebastià havia aportat la població que estudiava batxillerat i que abans havia de desplaçar-se a Manresa per seguir estudiant. La inauguració, el 1980, de l'IES Mig-Món va portar a la Biblioteca una autèntica allau d'estudiants, i tot això amb el mateix espai reduït amb què s'havia obert 30 anys abans.

Conferència sobre escacs. A càrrec d'Arturo Pomar. Any 1972.

Activitats

17

Una vegada inaugurada la Biblioteca, se li demana col·laboració en tots els actes, festes i manifestacions culturals que s'organitzen a la vila, sigui formant part dels diversos jurats, sigui recollint treballs, donant informació o amb una implicació activa en l'organització. Així la Biblioteca té una destacada participació en la Setmana de Joventut de 1965, el Dia de la Sardana, els concursos del Centre Parroquial, la Festa de l'Arbre, l'Exposició Pompeu Fabra de 1968 o l'homenatge al poeta Salvador Perarnau, el 1966. Amb motiu d'aquest homenatge, es va fer una exposició de llibres del poeta que s'havien anat recollint pacientment.

Per donar a conèixer el fons de llibres, es publiquen llistes a la cartellera de la SAS i al *Setmanari Súrria* (nascut el 1951) i guies de lectura al voltant de fets culturals rellevants, com ara exposicions, conferències, aniversaris, festes, concursos ...

Relacionades amb llibres es commemoraven dues festes cabdals: la Festa del Llibre (el 23 d'abril per Sant Jordi) i Nadal. També el 12 d'octubre, Festa de la Raça, s'organitzaven conferències. L'u-

sual en aquests casos era triar un conferenciant que havia de tenir el corresponent permís del Govern Civil, prèvia sol·licitud de la Central de Biblioteques i prèvia presentació del guió de la conferència. Arribat el dia calia anar a buscar el conferenciant a Manresa i després portar-lo a dinar, tot plegat a causa de la manca de mitjans de transport tant públics com privats. Al *Diari de la Biblioteca* es llegeix repetidament que “después de oír la Santa Misa se les acompañó a visitar el recinto del Pueblo Viejo.” Si el conferenciant era presentat per l'Ajuntament, en comptes de per la Biblioteca, calia seguir el mateix tràmit, i en més d'un cas s'havia denegat el permís. En algunes ocasions algun lector feia una xerrada explicant els seus viatges amb diapositives i també es feia alguna sessió de cine documental amb pel·lícules procedents de la Casa Americana.

Tots aquests actes s'organitzaven per promoure l'interès de la gent. Generalment la festa de Nadal era dedicada als lectors infants, amb concursos de dibuix i redacció, l'elaboració del pessebre i la preparació de petites representacions teatrals, cançons i poesies. Habitualment l'Ajuntament obsequiava els concursants amb llibres. En totes aquestes ocasions es cursaven invitacions ja impreses, o emplenades a mà, a totes les forces vives i a representants de les entitats. L'any 1959 arribà una primera màquina d'escriure que facilità molt aquesta i altres tasques. Donada la migradesa de l'espai de la Biblioteca, tots aquests actes calia fer-los a la sala d'actes de l'Ajuntament, al Centre Catòlic, al teatre Ateneu i fins i tot al cine Sòrisa.

MÚSICA

A partir de l'any 1957 s'amplia el servei als lectors amb música i contes. Primerament es feia música amb un tocadiscos ambulant que era deixat per la Central de Biblioteques, que també proporcionava els discos. L'any 1959 aquest aparell es quedà en propietat de la Biblioteca. Respecte a això podem llegir en el *Diari de la Biblioteca* que “todos los lectores quedaron muy bien impresionados de que se dotara a su biblioteca de tantos adelantos.”

Classe de català impartida pel professor Salvador Perarnau i Canal. Any 1967.

Després de l'horari normal de lectura s'organitzaven sessions de música on sempre hi havia algun lector que portava els seus propis discos.

19

VISITES

En diverses èpoques es van organitzar visites de les escoles a la Biblioteca i d'aquesta manera es donava a conèixer la mecànica dels catàlegs, la classificació del fons i el servei de préstec. També des de l'any 1962 hi anaven alumnes de l'Escola de Bibliotecàries en pràctiques.

CURSOS DE LLENGUA CATALANA

L'any 1967 van començar els Cursos de llengua catalana en col·laboració entre l'Ajuntament i la Diputació. El primer va tenir 50 alumnes inscrits i fou impartit pel poeta Salvador Perarnau i Canal. Els següents cursos van anar a càrrec del Sr. Josep Mª Planas i Planel·l, professor de català, i van durar fins a l'any 1972. També es feien cursos a l'estiu.

BIBLIOTECES FILIALS

La Biblioteca va ampliar el seu radi d'acció a localitats veïnes. L'any 1958 arribà a Palà de Torruella sota la responsabilitat del mestre Sr. Esteve Margarit. En el mes de novembre de 1964, s'estrenà a Valls de Torruella, responnent a la sol·licitud feta per Mn. Joan Tristany. Actualment ja no funciona cap de les dues biblioteques. Els mitjans de comunicació i transport actuals fan que els usuaris de Palà i Valls es puguin desplaçar més fàcilment a Súria. Totes les activitats, així com les estadístiques, es publiquen a l'*Anuario de la Biblioteca Central y de las Populares y Especiales*.

COL·LABORACIONS

La Biblioteca ha col·laborat amb el Centre Parroquial, la Hermandad de Labradores, els Fadrinets del Poble Vell, Ràdio Súria, Foment Cultural, el Club d'Escacs, el Col·legi de les Germanes Dominiques, l'Escola Verge de Montserrat, el Col·legi Sant Josep de Calassanç, les Joventuts Musicals i el *Setmanari Súria* (després *Crònica de Súria*), la redacció del qual es reunia, des de 1960, al local de la biblioteca.

La Biblioteca continua creixent

La Biblioteca anava creixent en llibres i usuaris, però malgrat tots els intents no s'aconseguia el canvi de local. El problema de l'espai es resolgué parcialment gràcies al fet que el pis superior quedà lliure i s'aprofità per col·locar-hi les revistes endarrerides i els llibres menys usats. Aquest fet suposava un continu pujar i baixar d'escalas.

Es continuava recollint fotografies de l'antic *Súria en imatges*, es van fotocopiar els exemplars del periòdic *El Surienc* i de l'*Atrevit*, a fi de completar la premsa antiga.

Nou aspecte de la façana després de les reformes exteriors de 1960.

L'any 1957, després d'una visita d'inspecció i a causa que no es traslladava la Biblioteca, es va prendre la determinació d'arranjar la façana i posar-hi un rètol on hi figurés el nom de Diputació Provincial de Barcelona, amb el corresponent escut. Aquesta reforma exterior s'inicià l'any 1960. S'estucaren les parets, es van posar baranes a les finestres, persianes i el rètol esmentat. A l'interior s'instal·laren llums fluorescents per il·luminar els prestatges, es van suprimir els llums centrals i es van pintar parets i portes.

Per motius personals, l'any 1964 va deixar de prestar els seus serveis la Sra. Anna Sanllehy i fou substituïda per la Sra. M. Rosa Planell i Perarnau. L'any 1973, la Sra. Rosalia Guilleumas es va fer càrrec de la Direcció de la Central de Biblioteques.

25è Aniversari

S'arriba al 1975 amb la celebració dels 25 anys de la Biblioteca. Els actes commemoratius, postposats fins a la tardor, topen amb la mort del *generalísimo* Franco i s'han d'ajornar per guardar el dol pertinent. El dia escollit és el 18 de gener de 1976, dins el programa de les Festes de Sant Sebastià. Van assistir a l'acte el Sr. Marcel·lí Moreta, diputat provincial, la Sra. Rosalia Guilleumas, directora de les Biblioteques Populares i la Sra. Mercè Rossell, secretària del Servei de Biblioteques. L'acte fou presentat per l'Albert Castellano. Robert Rodergas hi parlà dels seus records com a lector. El Sr. Antoni Algué, director del *Setmanari Súrria*, va parlar

Actes de celebració del 25è aniversari.
Sr. Marcel·lí Moreta, Sra. Rosalia Guilleumas
i Sr. Mateu Castellà, alcalde.

de la biblioteca com a conservadora de documents per a la història d'un poble. Es va llegir una carta del lector núm. 1, el Sr. Josep Mª Delhom. L'alcalde, Sr. Mateu Castellà, es va pronunciar sobre el projecte d'ampliació.

Es va muntar una exposició sobre llibres i documents per a una història de Súria amb la col·laboració de Josep Reguant i Agut. A la tarda, a l'església parroquial, hi hagué un concert coral a càrrec de l'Orfeó Gracienc. El dibuixant Manel Ferrer va dissenyar un punt de llibre commemoratiu.

**Biblioteca Popular
de
Súria**

1950 - 1975

Celebració del 25è aniversari.
Concert coral a càrrec de l'Orfeó Gracienc, a l'Església Parroquial. 18 de gener de 1976.

La Biblioteca canvia de local

Hi havia hagut alguns intents d'ubicació de la Biblioteca en locals més espaiosos. Es parlà d'una Casa Sindical que no s'arribà a construir. També la part superior del Centre de Salut s'havia pensat destinar-la a Biblioteca, però finalment s'hi van posar aules d'ensenyament. Tot i amb això, l'any 1986, es parla ja definitivament del canvi de local. L'Ajuntament lloga la planta baixa d'un edifici particular, on hi havia instal·lada una indústria electrònica, situat al carrer Tarragona, 17 (abans carretera de Castelladral). És un lloc amb accés directe des del carrer, amb uns grans finestrals que donen a nivell de primer pis al carrer Ernest Solvay. Té una superfície de 260 m² i molts avantatges respecte a l'antiga ubicació.

Una visita dels serveis tècnics aprova el lloc, després de fer-hi algunes modificacions, i queda enllestit per a la seva inauguració, el dia 28 de juny de 1987. Inicialment només s'hi posen prestatgeries noves i s'aprofita el mobiliari antic.

El local és ampli, amb vestíbul, espai per a la secció infantil, serveis sanitaris, despatx, calefacció central i un soterrani. Amb els

Acte d'inauguració del nou local. 28 de juny de 1987. M. Rosa Gasset, Domènec Vilanova, Mateu Castellà i Núria Ventura.

mateixos mobles de l'anterior local queda molt d'espai buit, però l'important era poder fer el canvi. El 28 de juny, a les 6 de la tarda, s'inaugurà el nou local amb la presència de la Sra. Núria Ventura, directora de les Biblioteques Populares. L'acte de presentació anà a càrrec del Sr. Domènec Vilanova, director de Ràdio Súria.

L'any 1988 es col·locà el nou mobiliari de fusta clara, segons un model de la casa Gamma, aprovat per la Diputació i que causà molt bon efecte entre els lectors. Quatre taules rectangulars amb sis seients, tres taules rodones amb quatre seients, una moqueta i coixins per a la lectura més informal dels lectors infantils, prestatgeries metàl·liques lacades en blanc, un moble per a revistes i sis butaques, taula per a la bibliotecària i una taula per a l'ajudant.

El nou espai va permetre fer exposicions sobre temes puntuals, seguint les activitats culturals i lúdiques de la població; entre altres: "La vinya i el vi", el "Mil·lenari de Catalunya" i el pas de la torxa dels Jocs Olímpics de 1992.

La nova Biblioteca permetia absorbir la gran quantitat de llibres i revistes que arribaven. L'adquisició d'una fotocopidora i la d'u-

Aspecte del nou local. Any 1987.

na màquina d'escriure electrònica van ser noves eines que van ajudar en els treballs i el servei al públic.

Es feien dossiers monogràfics sobre temes d'actualitat o sol·licitats pels estudiants, buidat de revistes, una nova classificació dels llibres infantils; es tradueix el Catàleg Alfabètic de Matèries al català i es segueixen per a la catalogació les normes ISBD. El fons s'incrementa amb noves obres de consulta com són *Catalunya Romànica*, *Història Natural dels Països Catalans*, *Diccionari Etimològic de Joan Coromines*, *Diccionari Català-Valencià-Balear* d'Alcover-Moll, *Gran Geografia Comarcal*, *Enciclopèdia Catalana*, etc.

Es revisa el fons de llibres fora d'ús i alguns es donen de baixa. L'any 1992 s'envia un lot de llibres infantils, en llengua castellana, a una escola de Vergara (Uruguay) per mitjà de la germana dominica Josepa Vila Casas.

El mes de febrer de 1993, la Sra. M. Rosa Gasset es jubila, després d'haver prestat durant 43 anys els seus serveis a la Biblioteca. Després de breus interinatsges, és destinada a la Biblioteca Popular de Súrria la Sra. M. Àngels Alsina.

De 1993 a 2000

• M. Àngels Alsina Font •

El camí de la Xarxa de Biblioteques

L'any 1987 la Xarxa de Biblioteques Populars de la Diputació de Barcelona es va separar de la Biblioteca de Catalunya (que havia de fer funcions de Biblioteca Nacional de Catalunya), per tal d'organitzar-se amb major eficàcia com a xarxa de lectura pública.

En aquest moment es va iniciar un procés de modernització i adequació de la Xarxa que va comportar: la creació de noves biblioteques, l'increment i millora del fons bibliogràfic, l'increment del nombre de visitants i del préstec de documents al conjunt de les biblioteques i la informatització gradual de les biblioteques.

L'any 1993 es va aprovar la Llei del sistema bibliotecari de Catalunya (Llei 4/1993 de 18 de març), segons la qual els ajuntaments són els responsables de crear i mantenir les biblioteques públiques i tenen la competència de prestar el servei de lectura pública, d'acord amb els criteris del Mapa de Lectura Pública, que pretén donar una cobertura equilibrada a tot el territori.

Els ajuntaments són els que han d'assumir la infraestructura bibliotecària, però és tasca de la Diputació de Barcelona donar-los suport en els següents aspectes:

- la selecció, adquisició i distribució de fons bibliogràfics prèviament catalogats.
- orientació tècnica per al manteniment i la creació de nous serveis.
- gestió del catàleg col·lectiu de tota la Xarxa mitjançant un sistema informàtic comú.
- la dotació del personal tècnic bibliotecari necessari pel funcionament de les biblioteques.

L'any 1994 la Unesco va fer públic el seu *Manifest de la Biblioteca Pública*, on promulgava la funció primordial de la biblioteca dins de la societat i el seu paper fonamental en l'activitat cultural, educativa i informativa de cada localitat.

L'any 1996 es reorganitza el Servei de Cultura de la Diputació de Barcelona, i la Secció de Biblioteques es converteix en Servei

de Biblioteques.

Aquest servei s'estructura en quatre seccions: Secció Administrativa, Secció de Processos Tècnics, Secció de Programació i Planificació, i Secció de Recursos i Promoció de Serveis.

El càrrec de cap del Servei l'assumeix Assumpta Bailac i Puigdel·lívol.

Les biblioteques, per tal de coordinar-se millor, estan organitzades territorialment per zones. En concret són 10 zones, al capdavant de les quals hi ha una biblioteca més gran que fa de cap. Els directors d'aquestes biblioteques més grans són també el cap de zona que assumeix les tasques de suport i coordinació del conjunt de les biblioteques.

La Biblioteca de Súrria s'inclou a la zona Bages-Berguedà (Zona 3), la cap de zona de la qual és Teresa Tort Lavilla, directora de la Biblioteca del Casino, de Manresa.

Al llarg de la història de la Xarxa, les biblioteques han sofert els canvis de les diferents etapes polítiques i culturals del país. Però, el fet de continuar amb un vincle comú i disposar de personal professional, ha facilitat que les biblioteques poguessin fer un important pas endavant en el moment del restabliment de la democràcia i especialment en els darrers anys.

Els nous reptes de la informació, la formació i el lleure es produeixen en uns moments en què la societat entén millor el paper democratitzador de la cultura, i és en aquest sentit que els municipis mostren el seu interès per dotar-se d'unes bones biblioteques públiques que donin un servei adequat als ciutadans.

Actualment (desembre 1999) la Xarxa de Biblioteques està formada per 127 biblioteques i 6 bibliobusos que donen servei a 155 municipis de la província de Barcelona.

D'aquestes biblioteques, 80 tenen els serveis informatitzats i 65 disposen de secció d'audiovisuals.

El fet de disposar d'uns serveis tècnics conjunts permet millorar l'eficàcia i rendibilitat de les biblioteques i facilita una planificació global dels recursos i dels serveis.

A l'octubre de 1993 hi hagué una donació d'un fons important de llibres de la família de Josep Quinquer, resident a Caudete, pertanyents als seu pare, en Robert Quinquer.

Són un total de 1.143 volums d'obres de literatura clàssica i catalana, publicats majoritàriament a primers del segle XX.

Algunes de les col·leccions que s'hi troben són: "Biblioteca Selecta", "Col·lecció Popular Barcino", "Bernat Metge", etc.

El fons bibliogràfic prové del Servei de Biblioteques (hi ha, però, un petit percentatge de títols comprats per cada biblioteca) i arriba catalogat a punt de ser posat a la disposició dels usuaris.

En els darrers anys ha millorat molt la qualitat dels fons: s'ha incrementat el fons d'obres de ficció i de lleure, s'ha potenciat el fons infantil i juvenil, i s'ha millorat el fons de la secció de referència amb la incorporació de noves enciclopèdies i diccionaris.

S'intenta que els documents de ficció representin un 30% del fons total de cada biblioteca, i per al fons infantil l'objectiu és arribar al 30%.

Pel que fa a la quantitat, cal dir que també s'ha incrementat. Actualment arriben uns 1.000 volums per any, aproximadament.

Això queda palès en l'evolució que ha tingut el fons bibliogràfic al llarg dels 50 anys d'història, de la forma següent:

1950: 1.622 volums

1960: 3.702 volums

1970: 6.102 volums

1980: 8.370 volums

1990: 14.575 volums

1999: 23.123 volums

Cal també fer esment de la importància que han anat adquirint les publicacions periòdiques. Igual que ha passat amb els llibres, se n'ha augmentat el nombre i la qualitat.

Actualment es reben 90 títols de revista i 6 diaris (*Avui*, *El País*,

Donació feta per la família Quinquer. Octubre de 1993.

El Periódico, *Mundo Deportivo*, *Regió 7* i *La Vanguardia*) d'àmbit general.

A part d'aquestes publicacions es reben totes les d'àmbit local.

S'intenta que, dins l'ampli ventall de publicacions periòdiques que arriben, n'hi hagi d'informació general i també de més específiques sobre temes diversos, que siguin atractives pels usuaris.

Algunes de les que es reben són: *El Temps*, *Mundo Científico*, *Mia*, *Clij*, *Enderrock*, *El Mueble*, etc.

A part de tot això, també es fa de forma periòdica una renovació del fons. Aquesta renovació es basa a donar de baixa els llibres obsolets, que ja han perdut interès o que estan desfasats pel contingut, o que estan fets malbé.

A partir de l'any 1999 s'ha copsat de forma preocupant una manca d'espai cada cop més important. Això comporta revisar el fons bibliogràfic i donar de baixa molt sovint.

Exposició bibliogràfica dels llibres de Nadal. Desembre de 1996.

Canvis tecnològics

La gran allau d'informació generada avui en dia ha fet desenvolupar les noves tecnologies, que permeten disposar ràpidament i accedir fàcilment al conjunt d'aquesta informació.

Per això cal que les biblioteques assumeixin aquest nou rol: facilitar als usuaris els mitjans més adequats per accedir a la informació.

D'una banda, la proximitat amb els usuaris i la forta identificació amb el territori situa la biblioteca pública en una posició privilegiada per tal d'aconseguir-ho; però, per altra banda, cal adaptar i modernitzar tecnològicament els recursos i serveis bibliotecaris, per tal de donar resposta a les noves necessitats del públic d'avui.

Des del Servei de Biblioteques es potencia la incorporació de les tecnologies de la informació. Així, la informatització de les biblioteques de la Xarxa es va plantejar com una eina per facilitar l'ús i consulta dels fons documentals i per facilitar el treball tècnic del personal.

L'any 1990 es va informatitzar la primera biblioteca (Biblioteca Joan Miró de Barcelona) amb el programa VTLS (Virginia Tech Library System), que també permet l'accés a les bases de dades de les biblioteques de totes les universitats de Catalunya.

A partir d'aquí es va iniciar la confecció del catàleg col·lectiu, que fa que el fons d'una biblioteca no es quedi aïllat, i sigui accessible pels usuaris des de qualsevol punt de la Xarxa de Biblioteques.

La informatització de les biblioteques es porta a terme de forma gradual i actualment hi ha 80 biblioteques que tenen els serveis informatitzats.

Mentre s'espera que es puguin informatitzar els serveis de la Biblioteca de Súria, l'Oficina de Govern Local de la Diputació de Barcelona va instal·lar el 1998 un PC d'ús exclusiu del personal, que permet la connexió a Internet i al catàleg col·lectiu de la Xarxa.

Això va suposar un gran pas endavant pel que fa a la quantitat i qualitat dels recursos informatius que es poden oferir als usuaris.

Per altra banda, poder disposar de la informació que ofereix el catàleg col·lectiu, també permet donar respostes més acurades.

Al llarg de l'any 2000 està prevista la dotació d'un segon PC per a ús exclusiu dels usuaris, amb accés al catàleg de la biblioteca (a partir de la data que es va iniciar el catàleg col·lectiu amb la incorporació de tots els fons de les biblioteques) i al catàleg col·lectiu. Aquest serà un pas més endavant, però encara lluny d'aconseguir l'objectiu d'informatitzar de forma general els serveis de la biblioteca.

Serveis

Durant aquest període els serveis bàsics de la Biblioteca (informació, consulta, préstec, fotocòpies, promoció de la lectura) s'han continuat oferint, intentant sempre de millorar-ne els resultats.

Pel que fa al servei de préstec de documents, hem de dir que a partir del setembre de 1998, es va incrementar el nombre de documents que els usuaris es poden endur a la vegada i el temps que

els poden tenir: es poden endur fins a 6 documents per un període de 21 dies prorrogables.

Per tal d'avaluar la qualitat dels serveis que s'ofereixen, durant els mesos de febrer i març de 1998 es va passar una enquesta entre els usuaris de la Biblioteca.

Es van escollir aleatòriament 34 usuaris, que van contestar 12 preguntes en les quals es feia referència, per una banda, al seu nivell de satisfacció sobre el fons bibliogràfic, el personal, les instal·lacions, l'horari, l'emplaçament...; i per altra banda, quedava reflectida l'actitud dels usuaris un cop són a la Biblioteca: tipologia de la informació que busquen i amb quina finalitat, si fan ús dels catàlegs, etc.

L'opinió dels usuaris va ser majoritàriament satisfactòria en molts aspectes tractats a l'enquesta, però pel que fa a aspectes com les instal·lacions o el fons bibliogràfic, van mostrar indiferència o insatisfacció.

També va ser un aspecte reivindicat l'aplicació de les noves tecnologies.

En aquest apartat destaquem dos nous serveis que s'han ofert darrerament: el servei de bibliopiscina i el servei de préstec interbibliotecari.

SERVEI DE BIBLIOPISCINA

El servei de bibliopiscina es va iniciar el juliol de 1998, amb l'objectiu de donar servei i acostar la lectura als usuaris, quan gaudeixen del seu temps d'oci.

Va suposar una obertura a l'exterior dels serveis que s'ofereixen habitualment a la Biblioteca.

Es du a terme al recinte de la Piscina Municipal, de dilluns a divendres durant dues hores diàries.

El personal que se n'ha fet càrrec aquests anys, han estat objectors i estudiants en pràctiques.

S'ofereix un fons bibliogràfic el més ampli i variat possible (revistes i llibres), provinent del fons general de la Biblioteca.

Bibliopiscina.
Juliol de 1998.

Durant els anys 1998 i 1999 s'han deixat un total de 718 documents a 429 usuaris.

SERVEI DE PRÉSTEC INTERBIBLIOTECARI

La informatització de les biblioteques ha comportat el préstec entre biblioteques i la recerca d'informació en les bases de dades de diferents organismes.

Per això des del Servei de Biblioteques es va buscar un sistema que permetés el préstec interbibliotecari de forma àgil.

A partir del febrer de 1993 es va posar en marxa un servei de préstec interbibliotecari entre les biblioteques de Barcelona i l'Àrea Metropolitana, a través de motoristes de la Diputació.

Amb el temps aquest servei s'ha incrementat amb altres opcions, i actualment hi ha 4 circuits de préstec interbibliotecari que cobreixen 95 biblioteques de la Xarxa: missatgeria per motoristes de la Diputació (Barcelona i rodalies); missatgeria de "Dit i Fet" per mitjà de maletes (a través de les biblioteques més grans i les caps de zona); per missatgeria interna de la Caixa de Manlleu (bàsicament a la comarca d'Osona); per missatgeria interna de Caixa de Manresa (comarques del Bages, el Berguedà, l'Anoia i el Baix Llobregat), a partir de l'abril del 2000.

Per sol·licitar aquest servei, l'usuari ha de pagar 200 ptes. per les despeses de la tramesa.

Les activitats de foment de la lectura són bàsiques per tal de potenciar l'hàbit de la lectura entre els usuaris.

En aquest apartat destaquem: les activitats esporàdiques que s'han dut a terme, però que considerem que val la pena ressaltar; les activitats que es realitzen habitualment a la Biblioteca, i l'hora del conte, com a activitat fonamental.

ACTIVITATS ESPORÀDIQUES

El maig del 1994 i dins dels actes de la celebració de Sant Jordi, hi hagué una xerrada amb la il·lustradora Pilarín Bayés.

Sota el títol "Els animals, amics dels nens" va fer un repàs a l'evolució dels éssers vius (animals i humans), des dels inicis fins a l'actualitat.

A mesura que parlava, anava dibuixant, amb el seu estil tan característic, les imatges més divertides.

Durant l'any 1995 es va celebrar a Súrria el centenari del naixement del poeta local Salvador Perarnau i Canal, el 13 de desembre de 1895.

Per tal de commemorar aquest fet, l'Ajuntament i les entitats culturals van portar a terme durant tot l'any un seguit d'activitats per tal de difondre al màxim la personalitat i l'obra de l'autor.

Concretament, es va reeditar el llibre *El senyor Pèsol i altres plantes. Cuques de llum*, editat per primera vegada el 1937; es va fer un curs d'aprofundiment en l'obra del poeta; exposicions; conferències; se li va dedicar un monument i una plaça; etc.

L'aportació de la Biblioteca en aquest esdeveniment va ser: l'edició d'un punt de llibre, una guia de lectura, una sessió de l'hora del conte, l'exposició de dibuixos de diversos llibres de l'autor i un recital de poesia.

Els anys 1995 i 1996, les festes de Nadal es commemoraren amb un recital de poesia. Els que van intervenir recitant els poemes eren lectors habituals de la Biblioteca.

L'any 1995, tal com s'ha dit anteriorment, es va dedicar a la poesia de Salvador Perarnau.

L'any 1996 es buscaren textos adients a les festes nadalenques de diversos autors, i es va tenir la col·laboració de l'Escola de Música.

Els lectors que van recitar (durant aquests dos anys) van ser: M. Carme Jiménez, Miquel Àngel Fuentes, Roc Esquius, Àngel Masferrer, Mercè Sánchez, Ester Miguel, Natàlia Zafra, Roderic Graells, Verónica Herrera, Anna Claramunt, Maria Garriga, Mireia Fàbrega i Elisabet Viñals.

El maig de 1996 hi hagué un espectacle de "Contes i Música", a càrrec de Lluís Atcher.

Va fer una demostració musical de diversos instruments (tamtam, flauta de Pan, balalaica, guitarra i acordió), i va explicar narracions que feien referència a cada un d'ells.

L'abril de 1998, l'espectacle "L'aprenent de bruixot" amb contes i màgia, a càrrec d'Albert Marqués.

El maig de 1998, "Contes i titelles" també a càrrec d'Albert Marqués. Va explicar les aventures del vell pirata i els infants van elaborar un titella senzill.

Els anys 1998 i 1999, durant els dos mesos de la tardor, es va dur a terme la campanya de lectura anomenada "Cromolèctures".

Fou una campanya adreçada bàsicament als infants per tal de motivar-los a llegir.

Es tractava de llegir lliurement 4 llibres de la Biblioteca durant dos mesos i fer-ne un dibuix en un àlbum que els havíem donat prèviament.

Un cop portaven l'àlbum ple, els lliuràvem un petit obsequi.

ACTIVITATS HABITUALS

Exposicions

Majoritàriament es fan exposicions bibliogràfiques, però també s'han fet altres tipus d'exposicions.

L'objectiu bàsic de les exposicions bibliogràfiques és el de potenciar un fons concret de la Biblioteca. S'aprofita qualsevol esdeveniment extern que pugui ser centre d'interès per als usuaris.

Les exposicions bibliogràfiques poden ser de les novetats, d'una matèria concreta o sobre un autor.

Per exemple en els darrers anys s'han fet exposicions bibliogràfiques de: el Tintín, els càtars, viatges, el mar, etc.

A partir del desembre de 1998 vam crear un petit espai anomenat "Notícies literàries" on s'ofereix la informació que surt publicada a la premsa sobre els autors literaris (entrega de premis, mort, etc.). A més, hi afegim una petita exposició de llibres de l'autor concret.

En aquest espai hi ha hagut, entre altres, informació de: Carmen Posadas, José Saramago, Doris Lessing, Avel·lí Artís-Gener "Tísner", etc.

També s'han fet altres tipus d'exposicions no bibliogràfiques aprofitant un petit espai de la sala de lectura.

Aquestes han estat: la dels dibuixos de l'obra de Salvador Perarnau, cedits pels Fadrinets del Poble Vell, el 1995; el novembre de 1997, una exposició d'Intermón "Pobresa, medi ambient i desenvolupament", formada per uns cartells informatius amb fotografies i textos; a partir de l'any 1998, el mes de gener es fa una exposició dels treballs de l'Associació d'Artistes de Sùria; el maig de 1999 hi va haver una exposició de "Radioafició" organitzada per Ràdio Club Sùria per commemorar el Dia Mundial de les Telecomunicacions, i el desembre de 1999, exposició de pintures de l'Eulàlia Guilà Agut.

Tallers

Els tallers que s'han fet s'han adreçat als infants i han estat els següents:

L'abril de 1994 es va fer un taller de papiroflèxia, a càrrec de Mònica Salas; a partir de l'any 1996, el desembre es fa un taller de ceràmica, a càrrec de la ceramista local Maria Julbe; des de l'any 1997, pels voltants de Sant Jordi, es fa un taller de dibuix a càrrec d'Elisabeth Reguant, de l'Associació d'Artistes de Sùria. S'han fet murals amb la representació d'escenes de la vida de Sant Jordi, i aquest any 2000, amb motiu del 50 aniversari de la Biblioteca, s'ha fet una auca amb la història de la Biblioteca; els anys 1997 i

Taller de ceràmica. A càrrec de Maria Julbe.
Any 1997.

Visita escolar dels alumnes de 1r i 2n d'EGB
de l'escola Mare de Déu de Montserrat.
Abril de 1994.

1998 es va fer un taller de paper de la revista *Tretzevents*, a càrrec de l'il·lustrador Valentí Gubianas. Es tractava de retallar i enganxar figures de paper proposades per la revista.

Visites

A partir de l'any 1994 s'han fet visites escolars de forma periòdica de les escoles de la població (Sant Josep de Calassanç, Mare de Déu de Montserrat, Sagrat Cor de Jesús, i la llar d'infants El petit vailet).

A partir del 1999 també hi ha hagut visites escolars dels alumnes de 3r i 4t d'ESO de l'IES Mig-Món.

A part de les visites escolars hem de fer referència a una visita d'un grup (octubre de 1998) d'11 àvies del Grup de Movilitat del Projecte d'Activitats Socials Complementàries, dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Súria, acompanyades per les treballadores familiars Imma Ridó i Pili López, conjuntament amb la monitora de gimnàstica Nati Nieto.

Van poder veure les diferents seccions de la Biblioteca i conèixer els serveis, el fons bibliogràfic i les activitats que es porten a terme.

Parada de llibres per Sant Jordi. Any 1998.

Parada de llibres

A partir de l'any 1997, el dia de Sant Jordi s'ha tret una parada al carrer amb les últimes novetats bibliogràfiques.

Ràdio

A partir de l'any 1993 es va iniciar una col·laboració amb Ràdio Club Súria, que va continuar fins al juliol de 1999.

Es tractava de comentar algunes novetats o alguns llibres sobre un tema concret.

L'HORA DEL CONTE

La narració oral dels contes la considerem l'activitat fonamental de dinamització de la lectura que s'ha de potenciar des de la Biblioteca, ja que suposa, per part dels infants, el primer contacte amb la Biblioteca i amb el món de la lectura.

Es va iniciar el desembre del 1993, amb la col·laboració de la surienca M. Dolors Solé Montraveta, que va explicar el conte de tema nadalenc *El Trencanous*.

Es va establir de forma periòdica amb dues sessions per any (voltants de Sant Jordi i Nadal), durant els anys 1994 i 1995.

L'hora del conte, a càrrec d'Albert Marqués. 17 de març de 1999.

L'any 1996 va agafar una forta embranzida ja que aquesta activitat es va portar a terme amb la col·laboració del SEDEC (Servei d'Ensenyament del Català, del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya), i la Regidoria d'Ensenyament de l'Ajuntament de Súria.

Això va permetre ampliar el ventall de narradors, de Súria i de la comarca, i augmentar el nombre de sessions al llarg de l'any (se'n van fer 5 de seguides del SEDEC, més dues més organitzades directament per la Biblioteca).

A partir de l'any 1997 va deixar de col·laborar en aquesta activitat el SEDEC, i va ser la Regidoria d'Ensenyament de l'Ajuntament de Súria qui hi va participar activament, amb l'organització de 8 sessions seguides de narracions els anys 1997, 1998 i 1999.

L'any 2000, per tal d'equilibrar les narracions al principi i al final de l'any, s'han establert 2 cicles (primavera i tardor) de 4 sessions cadascun.

A part d'aquestes sessions organitzades per l'Ajuntament, la Biblioteca n'ha organitzat d'altres. Així en tenim 3 més el 1997, 6 més el 1998 i 5 més el 1999.

Respecte als narradors, es pot dir que procedeixen d'àmbits diferents (bàsicament del món del teatre i de l'ensenyament). Cadascun amb el seu estil i tècnica propis expressen de forma dinà-

mica la narració.

En aquest sentit destaquem que durant els anys 1997 i 1998 es va disposar de la col·laboració com a narradors de persones grans, ja jubilades. Concretament van ser Josep Massana, Josep Esquiús, Isidre Pich i Ramon Manau, tots quatre surients, que van transmetre les seves vivències i experiències als infants.

Els narradors que han participat a l'”Hora del Conte” són:

M. Dolors Solé, Anna Soler, Joan Ros, Teresa Cots, M. Àngels Ridó, Anna Selga, David Pintó, Josep Massana, Roser Rojas, Josep Esquiús, M. Alba Esquiús, Isidre Pich, Laura Galindo, Ramon Manau, Albert Marqués, Mireia Vall, Mateu Comellas, Clara Galvà i Isabel Montraveta.

Publicacions

42

Les publicacions que s'han generat a la Biblioteca al llarg d'aquests anys han estat les llistes de novetats, les guies de lectura, els punts de llibre i el butlletí *Vitel·la*.

Les llistes de novetats s'han confeccionat cada vegada que hi ha hagut llibres nous.

Pel que fa a les guies de lectura, s'han confeccionat aprofitant qualsevol esdeveniment exterior (local, nacional, etc.) o com a suport a alguna exposició bibliogràfica.

Per exemple: l'any 1995, es va confeccionar una guia amb el tema de l'edat mitjana amb motiu d'un curs d'història de Catalunya que es va fer a l'Ajuntament; l'any 1997, se'n va fer una de titulada *Alimentació i salut* per tal de donar suport a un curs d'aquest mateix tema realitzat a l'Esplai de la gent gran; l'any 1998, amb motiu de l'Exposició Universal de Lisboa se'n va fer una amb el títol *Expo'98 de Lisboa* i acompanyava a l'exposició bibliogràfica pertinent.

Els punts de llibre que s'han confeccionat han estat els següents: l'any 1995, per commemorar la festa de Sant Jordi i l'any Perar-

nau; l'any 1996, per celebrar el Nadal, a càrrec d'Elisabeth Reguant; pel Carnaval de l'any 1998; pel Nadal de 1998, i per Sant Jordi de 1999.

L'abril de 1997 es va elaborar, conjuntament amb la Biblioteca de Sant Fruitós de Bages, el primer número del butlletí *Vitel·la*.

L'objectiu d'aquest butlletí era ser bàsicament una eina d'informació de la Biblioteca: donant a conèixer les activitats, oferint seleccions bibliogràfiques, difonent les novetats i oferint un espai per a l'opinió dels lectors.

Fins ara (juliol del 2000) ha tingut una periodicitat bianual (abril i desembre), i n'han sortit 7 números.

L'estructura que presenta és: una part comuna de les dues biblioteques formada pel tractament d'un tema genèric d'actualitat i acompanyat d'una selecció bibliogràfica del mateix tema; també una pàgina amb passatemps, i una part que fa referència a cada biblioteca concreta, que inclou, entre d'altres coses, els llibres i els autors més llegits l'últim trimestre, l'opinió dels lectors sobre llibres que han llegit, calendari d'activitats, etc.

A partir de 1998 en la confecció d'aquest butlletí també hi col·labora la Biblioteca S. Vives Casajuana de Sant Vicenç de Castellet.

Fins ara els temes que s'han tractat han estat: la tradició de la festa de Sant Jordi i la interculturalitat, el 1997; el mar i el centenari de la mort de Lewis Carroll, el 1998; l'any Internacional de la Gent Gran, i un repàs a l'evolució del segle XX, el 1999, i l'any 2000 s'ha tractat el tema de la cultura per la pau.

Personal

Després de la jubilació de la M. Rosa Gasset i Sendil, el febrer de 1993, accedeix al càrrec de bibliotecària, de forma interina, Mònica Salas Casabón. I a partir de l'1 de juny de 1993 és M. Àngels Alsina Font qui es fa càrrec de la Biblioteca de Súria.

El setembre de 1996 es produeix la baixa laboral i posterior jubilació anticipada de l'auxiliar M. Rosa Planell Perarnau, que depenia de la Diputació de Barcelona.

Donat que la Diputació deixa de fer-se càrrec del personal auxiliar i subaltern, a mesura que es produeixen les jubilacions, és l'Ajuntament de Súria qui, a partir d'ara, s'ha de fer càrrec del personal auxiliar.

Així, a partir del febrer del 1997, es disposa que sigui la Juanita García Prada qui entri a treballar a la Biblioteca, compartint el seu horari laboral amb les seves tasques a les oficines municipals.

També, a partir de l'any 1997 s'ha comptat amb la col·laboració de personal temporal: objectors, estudiants en pràctiques de l'IES Mig-Món i una persona amb contracte de pràctiques durant 3 mesos, a càrrec de l'Ajuntament.

Situació actual. Perspectives de futur de futur

Al cap de 13 anys del trasllat al nou edifici, no hi ha hagut cap remodelació important en el local.

Per això, la nostra Biblioteca s'està quedant petita: els prestatges comencen a estar saturats i cada cop és més difícil de col·locar els llibres nous.

D'altra banda, podem dir que el volum de moviment és important. Així tenim que durant l'any 1999, van passar per la Biblioteca 14.348 visitants, amb una mitjana diària de 58. D'aquests, 4.521 van fer ús del servei de préstec i es van endur un total de 9.405 documents.

Durant l'any 1999 es van fer 108 noves inscripcions al servei de préstec i a finals d'any n'hi havia 4.930.

Les perspectives de futur s'han d'encaminar cap a l'objectiu d'aconseguir una millora important dels serveis de la Biblioteca, que l'equipararia a les altres biblioteques de la comarca del Bages, i a la majoria de les altres biblioteques de la Xarxa.

Això no s'aconseguirà fins que no hi hagi un canvi de local, que milloraria les condicions de l'actual, i que implicaria la informatització general dels serveis, la millora del fons bibliogràfic amb la incorporació d'audiovisuals, l'ampliació de la quantitat i qualitat dels serveis, i amb l'aplicació de les noves tecnologies de la informació, poder disposar d'un gran nombre de recursos informatius per donar resposta a les demandes actuals dels usuaris.

El desembre del 1997 es va constituir, a l'Ajuntament, la comissió d'estudi "Infraestructures Culturals de Súria", amb l'objectiu d'analitzar les necessitats culturals de la població i buscar possibles solucions.

Després de passar unes enquestes a les entitats, i de diverses reunions, la comissió va fer públic un document, a finals de l'any 1998, que considerava la biblioteca com una infraestructura cultural molt necessària, però coberta parcialment; i el fet d'estar instal·lada en un local de lloguer aconsellava el seu trasllat a un edifici públic per rendibilitzar els costos.

Durant l'any 1999, l'Oficina Tècnica de l'Àrea de Cooperació de la Diputació de Barcelona, a partir de l'estudi inicial fet per la comissió, va fer un estudi de programació dels equipaments culturals de Súria.

El febrer del 2000 es va fer públic aquest estudi, i és en aquest àmbit on s'inclou el projecte d'una nova biblioteca, emmarcada en el conjunt de diversos projectes culturals.

De moment és un projecte, però esperem que no sigui gaire llunyà.

Conferències i actes fets a la Biblioteca des de 1950

- 1951 Federico Udina Martorell, "Fernando el Católico, rey en la Corona de Aragón"
Manuel Riera Clavillé, "El sentido de los grandes hombres en el Renacimiento"
- 1952 Pedro Arellano Sada, "El libro antiguo y el libro moderno".
Exposició d'ex-libris
José Pla Casassayas, "Pels camins del Pessebre". Actuació del Quartet vocal Mestre Blanch
- 1953 José Miracle, "De Verdaguer a mossén Cinto"
Luis Monreal y Tejada, "Corrientes pictóricas modernas"
- 1954 Rdo. P. Ignacio Puig, "La bomba de hidrógeno"
Manuel Riera Clavillé, "Valor histórico y cultural del Camino de Santiago"
- 1955 Tomás Roig y Llop, "Libros esenciales para nuestra felicidad"
- 1956 José Mª Garrut, "Santiago Rusiñol, árbitro de un siglo"
- 1957 Francisco José de Lasa, "A la búsqueda de un cine español"
- 1960 Robert Rodergas, "Excursions al Pirineu"
- 1961 Mariano Fontrodona, "Los grandes novelistas"
Robert Rodergas, "Excursió als Alps"
- 1963 Teatre llegal, "El zoo de cristal" de Tennessee Williams
- 1964 Recital de piano i guitarra a càrrec de Delfin Colomer i Marc Aureli Vila
- 1968 Pere Elias i Busqueta, "Pompeu Fabra i la llengua catalana"
- 1969 Ramon Guitart, "Un safari fotográfico en África"
- 1972 Conferència d'Arturo Pomar sobre escacs, seguida de partides simultànies
- 1973 Arturo Pomar, "Errores en que incurren frecuentemente los jugadores inexpertos"
- 1975 Sessió de titelles a càrrec de "titelles Garibaldis"
Actuació de l'Orfeo Gracienc, amb motiu del 25è aniversari
- 1976 Arturo Pomar, "El ajedrez romántico"
- 1978 Curset sobre "Plagues i cultius d'hortalisses"
- 1982 Josep Reguant, "Súria 1871-1873"
- 1983 Albert Castellano, "Un viatge al Canadà"
- 1989 David Pont et al., "L'arquitectura romànica a Girona"
- 1990 David Pont, "La mina de Súria com a exemple d'indústria extractiva a la comarca del Bages"
- 1996 J.A. Rodríguez, "Reflexiones, mensajes y apariciones de la Virgen"
- 1997 Enric Badia, "La sal suport d'uns pobles"
- 1998 Antoni Dalmau, "Els càtars, una veu silenciada"
- 2000 Ferran Sánchez, "El maquis, la guerra silenciada"

Bibliografia

- BIBLIOTECA DE SÚRIA. *Memòries dels anys 1995-1999*
- XARXA DE BIBLIOTEQUES POPULARS. *Dos anys fent xarxa : memòria 1995-1996*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1998
- XARXA DE BIBLIOTEQUES POPULARS. *Quatre anys fent xarxa: memòria 1991-1994*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1997
- XARXA DE BIBLIOTEQUES POPULARS. *Manual de supervivència*.
Document de treball intern
- *ANUARIO de la Biblioteca Central y de las Populares y Especiales (Años 1948-1950 al 1979-80)*. Barcelona: Diputación Provincial de Barcelona
- XARXA DE BIBLIOTEQUES POPULARS. *Anuari (Años 1981-1984 al 1989-1990)*. Barcelona: Diputació de Barcelona

Diputació de Barcelona

Àrea de Cultura
Servei de Biblioteques

AJUNTAMENT DE SÚRIA